

هوالحکیم

دانشکده تغذیه و علوم غذایی
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیراز

طرح دوره «نام درس»

جدول شماره ۱: اطلاعات کلی درس

اطلاعات درس		
نام درس: بیماری های ناشی از سوء تغذیه	تعداد واحد: ۲ واحد نظری	
گروه هدف: دانشجویان کارشناسی علوم تغذیه	پیش نیاز درس: تغذیه اساسی ۱ و ۲، ارزیابی وضعیت تغذیه	
گروه آموزشی ارائه دهنده درس: تغذیه جامعه	شماره درس: ۱۹۵۰۳۶۱	
اطلاعات استاد مسئول درس		
نام و نام خانوادگی: دکتر مینا باباشاهی	مرتبه علمی: استادیار	گروه آموزشی: تغذیه جامعه
اطلاعات تماس:		
- نشانی محل کار: شیراز، بلوار رازی، دانشکده تغذیه و علوم غذایی، گروه تغذیه جامعه - ایمیل: m.babashahi21@gmail.com - تلفن محل کار: ۸-۳۷۲۵۱۰۰۱ داخلی ۳۷۹ - ساعات دسترسی به استاد: شنبه تا چهارشنبه ساعت ۸ تا ۱۵:۳۰		

اطلاعات استاد همکار درس		
نام و نام خانوادگی: دکتر مرضیه اکبرزاده	مرتبه علمی: دانشیار	گروه آموزشی: تغذیه جامعه
اطلاعات تماس:		
- نشانی محل کار: شیراز، بلوار رازی، دانشکده تغذیه و علوم غذایی، گروه تغذیه جامعه - ایمیل: marzieh_akbarzadeh@yahoo.com - تلفن محل کار: ۸-۳۷۲۵۱۰۰۱ داخلی ۳۲۵ - ساعات دسترسی به استاد: شنبه تا چهارشنبه ساعت ۸ تا ۱۵:۳۰		

اطلاعات استاد همکار درس		
نام و نام خانوادگی: دکتر زهرا سهرابی	مرتبه علمی: دانشیار	گروه آموزشی: تغذیه جامعه

اطلاعات تماس:

- نشانی محل کار: شیراز، بلوار رازی، دانشکده تغذیه و علوم غذایی، گروه تغذیه جامعه
- ایمیل: zahra_2043@yahoo.com
- تلفن محل کار: ۸-۳۷۲۵۱۰۰۱ داخلی ۳۲۷
- ساعات دسترسی به استاد: شنبه تا چهارشنبه ساعت ۸ تا ۱۵:۳۰

جدول شماره ۲: معرفی درس

معرفی درس (با توجه به اهداف کاربردی)

هر چند با توجه به آمار و مباحث توسعه یافتگی در بسیاری از کشورهای جهان، ارتقای امنیت غذایی و مبارزه با فقر و گرسنگی روندی امیدبخش داشته است، اما با رخدادهای جهان امروز چون جنگ، گرمایش جهانی، خشکسالی، سیل‌های ویرانگر و افزایش شدید قیمت غذا، همچنان شاهد شیوع قابل توجه بیماری‌های ناشی از سوءتغذیه، کمبود انواع مواد مغذی بویژه در کشورهای با درآمد متوسط و پایین می‌باشیم. سوءتغذیه بزرگترین عامل مرگ و میر کودکان می‌باشد. از طرفی گذار اپیدمیولوژیک، زندگی شهرنشینی، کاهش تحرک و تغییر الگوی تغذیه‌ای منجر به اضافه دریافت کالری و روند رو به افزایش شیوع چاقی در کودکان و بزرگسالان شده است. در این درس دانشجویان با انواع بیماری‌های ناشی از سوء تغذیه؛ دلایل بروز، اپیدمیولوژی و توزیع جغرافیایی آن‌ها و نیز راه‌های پیشگیری و کنترل آن در جامعه آشنا خواهند شد.

اهداف درس

هدف کلی: آشنایی دانشجویان با علل و عوامل موثر بر بیماریهای ناشی از سوء تغذیه کمبود و زیادی دریافت مواد مغذی و همچنین بیماری‌های مزمن مرتبط با تغذیه در ایران و جهان و اقدامات لازم در جهت پیشگیری و کنترل آنها

اهداف اختصاصی

دانشجو در پایان دوره می‌تواند به اهداف زیر دست پیدا کند:

اهداف شناختی

- ۱) چالش‌های تغذیه‌ای جهان امروز را شرح دهد.
- ۲) امنیت غذایی را تعریف کند و راهکارهای ارتقای آن توضیح دهد.
- ۳) انواع سوء تغذیه در کودکان را شرح دهد.
- ۴) منحنی‌های رشد کودکان را تفسیر کند.
- ۵) انواع سوء تغذیه پروتئین-انرژی را شرح دهد.
- ۶) با اپیدمیولوژی اضافه وزن و چاقی و روش‌های کنترل و کاهش شیوع آن آشنا باشد و آن را شرح دهد.
- ۷) با اپیدمیولوژی دیابت و روش‌های کاهش شیوع آن آشنا باشد و آن را شرح دهد.
- ۸) با اپیدمیولوژی سرطان و روش‌های کاهش شیوع آن آشنا باشد و آن را شرح دهد.
- ۹) با اپیدمیولوژی کم‌خونی فقر آهن و راهکارهای کنترل آن آشنا باشد و آن را شرح دهد.
- ۱۰) با اپیدمیولوژی کم‌خونی فقر اسید فولیک و B12 و راهکارهای کنترل آن آشنا باشد و آن را شرح دهد.
- ۱۱) با اپیدمیولوژی فقر ید و راهکارهای کنترل آن آشنا باشد و آن را شرح دهد.
- ۱۲) با اپیدمیولوژی ویتامین A و راهکارهای کنترل آن آشنا باشد و آن را شرح دهد.
- ۱۳) با اپیدمیولوژی ویتامین D و راهکارهای کنترل آن آشنا باشد و آن را شرح دهد.

۱۴) با مهمترین برنامه‌های اجرا شده در زمینه کاهش سوءتغذیه در نوزادان، زنان و کودکان آشنا باشد و آن را شرح دهد.

اهداف مهارتی

۱۵) با رجوع به سایت‌های الکترونیک معتبر معرفی شده در دوره شیوع بیماری‌های مزمن را در کشورهای مختلف و در سالهای مختلف رصد و تحلیل کند.

۱۶) بتواند به برنامه‌های کشورهای مختلف در زمینه کاهش سوءتغذیه و بیماری‌های مزمن و بهبود امنیت غذایی از طریق پایگاه داده جهانی سازمان جهانی سلامت دسترسی داشته باشد و آنها را نقد و بررسی کند.

اهداف نگرشی

۱۷) اهمیت و الزامی بودن مبارزه با سوءتغذیه برای توسعه پایدار کشورها را درک کند.

۱۸) ضرورت و اهمیت برنامه‌ها و اقدامات دولت‌ها در بهبود امنیت غذایی و کاهش انواع سوءتغذیه را درک کند.

روش ارائه درس

راهبرد آموزشی

آموزش بخشی به صورت حضوری به روش سخنرانی و یا بهره‌گیری از وسایل کمک آموزشی (دیتا پروژکتور) و بخشی به صورت غیرحضوری آفلاین و با ارائه اسلایدهای صداگذاری شده و بارگذاری شده در سامانه نوید انجام می‌گیرد. در طول جلسات آموزشی، پرسش و پاسخ و بحث پیرامون موضوع آزاد می‌باشد. دانشجویان موظفند در طول ترم تحصیلی در مورد مباحثی که از سوی استاد طرح می‌شود در منابع کتابخانه‌ای و اینترنتی جستجو کرده و مطالبی را به کلاس ارائه دهند. افزون بر آموزش مستقیم نظری دانشجویان و استاد محور و آموزش مبتنی بر حل مشکل و حل رویداد، شیوه‌های زیر نیز در تدریس درس در نظر گرفته خواهند شد:

- برگزاری کنفرانس‌های داخل کلاس
- بارش فکری
- بحث در گروه‌های کوچک

روش تدریس حضوری

سخنرانی و با بهره‌گیری از وسایل کمک آموزشی (ویدئو پروژکتور و پاورپوینت)، بارش فکری و پرسش و پاسخ و همچنین کار با سایت‌ها و اطلس‌های مرتبط با اپیدمیولوژی بیماری‌ها و برنامه‌های کشورهای مختلف در زمینه مبارزه با بیماری‌های ناشی از سوءتغذیه، ارائه فیلم‌های کوتاه مرتبط

روش تدریس الکترونیکی

- ارائه اسلایدهای صداگذاری شده و بارگذاری شده در سامانه نوید

منابع آموزشی

منابع آموزشی اصلی

- بیماری های ناشی از سوء تغذیه و اپیدمیولوژی آنها - نویسنده: آرش رشیدی - مجید کاراندیش - انتشارات دانشگاه علوم پزشکی بقیه ...ا.
- کتاب تغذیه مدرن در سلامت و بیماری - آخرین چاپ
- کتاب غذا، تغذیه و رژیم درمانی کراوس - آخرین چاپ

منابع آموزشی کمکی

- نشریات WHO
- منابع دفتر بهبود تغذیه وزارت بهداشت و درمان
- E.W. Duffy, S.W. Ng, M. Bercholz, C.R. Davis, M. De Marco, M.G. Hall, J. Maselko, L. Smith Taillie, Special Supplemental Nutrition Program for Women, Infants, and Children (WIC) Participant Grocery Store Purchases During the COVID-19 Pandemic in North Carolina, Current Developments in Nutrition, <https://doi.org/10.1016/j.cdnut.2024.102098>.

تجهیزات و امکانات آموزشی

- کلاس درس
- وسایل کمک آموزش (کامپیوتر، ویدئو پروژکتور، مارکر و وایت برد)
- اتصال اینترنت مناسب
- سامانه نوید/LMS

نوع ارزشیابی	شیوه ارزشیابی دانشجو	نمره (درصد از کل)
ارزشیابی تکوینی (میان دوره)	• حضور فعال و مشارکت در کلاس	۱۰
	• تکالیف درسی	۱۰
ارزشیابی پایانی (پایان دوره)	• امتحان میانترم تشریحی و چند گزینه ای (MCQ)	۴۰
	• امتحان پایان ترم تشریحی	۴۰
جمع کل		۱۰۰

ارزشیابی برنامه: لطفا در انتهای ترم برای ارزشیابی ترمی به لینکی که با همین عنوان در سایت دانشکده قرار داده شده است، مراجعه بفرمایید.

گروه هدف:			سال ورودی:	زمان ارائه درس: نیمسال....(ترم ۱۴۰۴-۱۴۰۳)			
روز		تاریخ	ساعت	عنوان جلسات	استاد	مکان	روش ارائه / رسانه
۱	مطابق با برنامه ریزی آموزش	نیمسال دوم ۱۴۰۳	مطابق با برنامه ریزی آموزش	• امنیت غذا در کشورهای در حال توسعه و راهکارهای آن	دکتر باباشاهی	دانشکده تغذیه	سخنرانی حضوری همراه با پرسش و پاسخ
۲	مطابق با برنامه ریزی آموزش	نیمسال دوم ۱۴۰۳	مطابق با برنامه ریزی آموزش	• چارت‌های رشد کودکان	دکتر اکبرزاده	دانشکده تغذیه	سخنرانی حضوری همراه با پرسش و پاسخ
۳	مطابق با برنامه ریزی آموزش	نیمسال دوم ۱۴۰۳	مطابق با برنامه ریزی آموزش	• سوءتغذیه در کودکان	دکتر سهرابی	دانشکده تغذیه	سخنرانی حضوری همراه با پرسش و پاسخ
۴	مطابق با برنامه ریزی آموزش	نیمسال دوم ۱۴۰۳	مطابق با برنامه ریزی آموزش	• سوءتغذیه پروتئین انرژی	دکتر باباشاهی	دانشکده تغذیه	سخنرانی حضوری همراه با پرسش و پاسخ
۵	مطابق با برنامه ریزی آموزش	نیمسال دوم ۱۴۰۳	مطابق با برنامه ریزی آموزش	• اضافه وزن و چاقی و اپیدمیولوژی آن	دکتر باباشاهی	دانشکده تغذیه	سخنرانی حضوری همراه با پرسش و پاسخ
۶	مطابق با برنامه ریزی آموزش	نیمسال دوم ۱۴۰۳	مطابق با برنامه ریزی آموزش	• دیابت و اپیدمیولوژی آن	دکتر باباشاهی	دانشکده تغذیه	سخنرانی حضوری همراه با پرسش و پاسخ
۷	مطابق با برنامه ریزی آموزش	نیمسال دوم ۱۴۰۳	مطابق با برنامه ریزی آموزش	• سرطان و اپیدمیولوژی آن	دکتر باباشاهی	دانشکده تغذیه	سخنرانی حضوری همراه با پرسش و پاسخ
۸	مطابق با برنامه ریزی آموزش	نیمسال دوم ۱۴۰۳	مطابق با برنامه ریزی آموزش	• برنامه‌های موفق در زمینه کاهش سوءتغذیه و ناامنی غذایی	دکتر باباشاهی	دانشکده تغذیه	سخنرانی حضوری همراه با پرسش و پاسخ
۹	مطابق با برنامه ریزی آموزش	نیمسال دوم ۱۴۰۳	مطابق با برنامه ریزی آموزش	• فقر ید و اپیدمیولوژی آن	دکتر سهرابی	دانشکده تغذیه	سخنرانی حضوری همراه با پرسش و پاسخ
۱۰	مطابق با برنامه ریزی آموزش	نیمسال دوم ۱۴۰۳	مطابق با برنامه ریزی آموزش	• کم خونی فقر آهن و اپیدمیولوژی آن	دکتر اکبرزاده	دانشکده تغذیه	سخنرانی حضوری همراه با پرسش و پاسخ
۱۱	مطابق با برنامه ریزی آموزش	نیمسال دوم ۱۴۰۳	مطابق با برنامه ریزی آموزش	• کم خونی فقر اسیدفولیک و B12 و اپیدمیولوژی آن	دکتر سهرابی	دانشکده تغذیه	سخنرانی حضوری همراه با پرسش و پاسخ
۱۲	مطابق با برنامه ریزی آموزش	نیمسال دوم ۱۴۰۳	مطابق با برنامه ریزی آموزش	• فقر ویتامین D و اپیدمیولوژی آن	دکتر اکبرزاده	دانشکده تغذیه	سخنرانی حضوری همراه با پرسش و پاسخ
۱۳	مطابق با برنامه ریزی آموزش	نیمسال دوم ۱۴۰۳	مطابق با برنامه ریزی آموزش	• فقر ویتامین A و اپیدمیولوژی آن	دکتر سهرابی	دانشکده تغذیه	سخنرانی حضوری همراه با پرسش و پاسخ
۱۴	مطابق با برنامه ریزی آموزش	نیمسال دوم ۱۴۰۳	مطابق با برنامه ریزی آموزش	• ارائه تکالیف کلاسی و جمع بندی	دکتر اکبرزاده، دکتر سهرابی، دکتر باباشاهی	دانشکده تغذیه	کنفرانس دانشجویی، بحث و جمع بندی مشارکتی
۱۵	مطابق با برنامه ریزی آموزش	نیمسال دوم ۱۴۰۳	مطابق با برنامه ریزی آموزش	• ارائه تکالیف کلاسی و جمع بندی	دکتر اکبرزاده، دکتر سهرابی، دکتر باباشاهی	دانشکده تغذیه	کنفرانس دانشجویی، بحث و جمع بندی مشارکتی
۱۶	مطابق با برنامه ریزی آموزش	نیمسال دوم ۱۴۰۳	مطابق با برنامه ریزی آموزش	• آزمون میانترم	دکتر باباشاهی	دانشکده تغذیه	آزمون تشریحی و چند گزینه ای (MCQ)
۱۷	مطابق با برنامه ریزی آموزش	نیمسال دوم ۱۴۰۳	مطابق با برنامه ریزی آموزش	• آزمون پایان ترم	دکتر اکبرزاده، دکتر سهرابی	دانشکده تغذیه	آزمون تشریحی